

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 3C/30/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514206334
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Bitalová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8514206334.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Oľgou Bitalovou v právnej veci žalobcu Quantum Credit a.s., Ružová dolina 25, Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zast. PERSPECTA Legal. s.r.o., Ružová dolina 25, Bratislava, IČO: 36 668 745 proti žalovanému U. S., nar. X.X.XXXX, bytom R. XXX v konaní o zaplatenie 248,98 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Súd náhradu trov konania žalovanému **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia žalovanej sumy s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný uzavrel dňa 21.12.2009 s právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Slovak Telecom, a.s., Bratislava zmluvu o pripojení, vrátane dodatku z toho istého dňa, ktorej predmetom bolo poskytovanie mobilných hlasových služieb právnym predchodcom žalobcu v programe Fix 12. Predmetom dodatku k zmluve o pripojení bolo poskytnutie zľavy na mobilný telefón Nokia 3720 v lehote viazanosti 24 mesiacov. Povinnosťou žalovaného bolo pravidelné mesačné dobíjanie kreditu vo výške 12 eur počas celej doby viazanosti, ktorú si nesplnil, preto vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie dohodnutej zmluvnej pokuty vo výške 248,95 Eur. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013 sa vlastníkom pohľadávky stal žalobca.

Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil vo veci pojednávanie. Žalobca ani jeho právny zástupca sa na pojednávanie dňa 18.8.2015, ani dňa 13.10.2015 nedostavili, svoju neúčast' na pojednávaniach ospravedlnili z dôvodu hospodárnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. súd pojednával v ich neprítomnosti.

Žalovaný na pojednávaní dňa 18.8.2015 k veci uviedol, že si je vedomý, že podpísal zmluvu so spol. T-Mobile a bol povinný mesačne dobíjať v určitej sume, ale prekonal infarkt, chodil po nemocniciach v Košiciach a nebol schopný splniť túto povinnosť a to bolo práve v roku 2010, odvtedy sa lieči. Boli tu teda objektívne dôvody, pre ktoré si nemohol splniť svoju povinnosť.

Na pojednávaní dňa 13.10.2015 sa žalovaný bez ospravedlnenia nezúčastnil, preto súd v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec aj v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, listinnými dôkazmi, najmä Zmluvou o pripojení Fix a dodatkom k nej zo dňa 21.12.2009, faktúrou č. 7200113809 zo dňa 8.1.2012, oznámením o postúpení pohľadávky podľa § 524 a násl. Obč. zákonníka zo dňa 2.12.2013 a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu, spoločnosť T- Mobile, a.s. a žalovaný uzavreli dňa 21.12.2009 zmluvu o pripojení Fix vrátane dodatku, na základe ktorých predchodca žalobcu poskytoval žalovanému služby produktu Fix 12 a žalovaný sa zaviazal riadne a včas platiť dohodnuté poplatky za poskytované služby a na pravidelné dobíjanie kreditu vo výške 12,- Eur mesačne. Podľa dodatku k zmluve o pripojení bol žalovanému odpredaný mobilný telefón Nokia 3720 za kúpnu cenu vo výške 1 euro. V dodatku bola dohodnutá doba viazanosti v rozsahu 24 mesiacov a tiež výška zmluvnej pokuty odkazom na tabuľku č. 1, a to vo výške 248,95 Eur. Žalovaný nedobíjal kredit pravidelne, do marca 2011 mal však preplatok na dobitom kredite, do decembra 2011 jeho nedoplatok do decembra 2011 bol 38 eur. Pre porušenie povinností pravidelného dobíjania bola žalovanému dňa 8.2012 vystavená faktúra na sumu 248,95 Eur, splatná dňa 25.1.2012.

Z oznámenia o postúpení pohľadávky podľa § 524 a násl. Obč. zákonníka zo dňa 2.12.2013 súd zistil, že žalobca oznámil žalovanému, že spoločnosť Slovak Telekom a.s. ako univerzálny právny nástupca spol. -Mobile Slovensko, a.s. z dôvodu zlúčenia (čo vyplýva aj z výpisu z obchodného registra), postúpila svoju pohľadávku vo výške 248,95 Eur žalobcovi.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) zákona č. 610/2003 Z.z., podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z., účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase podpísania zmluvy (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 53a ods. 1 OZ účinného od 1.3.2010, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo neprižnal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky,

dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 879I OZ upravujúcimi prechodné ustanovenia k úprave účinnej od 1.3.2010, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú právne vzťahy vzniknuté do 28. februára 2010; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich uplatnené pred 1. marcom 2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh žalobcu nie je dôvodný.

Je nepochybné, že v danom prípade pri uzatváraní zmlúv o pripojení vystupoval právny predchodca žalobcu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, kým žalovaný podpisoval zmluvu a využíval služby ako fyzická osoba nepodnikateľ, teda ako spotrebiteľ. Uzavretá zmluva má teda spotrebiteľský charakter. Žalobcom uplatnené právo predstavuje zmluvnú pokutu, ktorú vyvodzuje z ustanovení spotrebiteľskej zmluvy, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute, podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Právny predchodca žalobcu ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, čo je súdu známe z jeho úradnej činnosti, pričom v danom prípade nemal preukázaný opak.

Súd po zistení, že ide o spotrebiteľskú zmluvu pri rozhodnutí vychádzal predovšetkým zo skutočnosti, že vo viacerých prípadoch boli ustanovenia zmlúv o pripojení a dodatkov právneho predchodcu žalobcu o plnenie z rovnakých zmluvných pokút dohodnutých za podobných podmienok vyhlásené za neprijateľné podmienky (napr. rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves 11C/68/2015 zo dňa 3.9.2015, rozsudok Okresného súdu Komárno 8C/204/2012 zo dňa 1.7.2013 a pod.)

Citované ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním, resp. uplatňovaním si nárokov z podobných podmienok, dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že žalobcom v danom prípade je právny nástupca pôvodného dodávateľa.

Súd sa stotožňuje s názormi súdov vyslovenými v iných veciach, v ktorých dospeli k neprijateľnosti zmluvného dojednania týkajúceho sa zmluvnej pokuty, a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Do určitej miery je pritom formulácia podmienok uplatnenia zmluvnej pokuty neurčitá, keďže umožňuje sankcionovať „porušenie akejkoľvek povinnosti“ žalovaného, teda aj za relatívne nepatrné porušenie nejakej povinnosti by bolo možné uplatniť voči nemu zmluvnú pokutu. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k predmetu zmluvy. V danom prípade si mal žalovaný dobíjať kredit vo výške 12 eur mesačne. Pri dobe viazanosti 24 mesiacov predstavuje dodávateľom garantované „cenovo zvýhodnené“ poskytovanie služieb povinnosť žalovaného platiť za tieto služby najmenej sumu 288 eur (24 x 12 eur). Zmluvná pokuta pritom bola dojednaná v sume 248,95 eur, čo predstavuje viac ako 86 % z hodnoty služieb zvoleného účastníckeho programu. Takáto výška zmluvnej pokuty predstavuje neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednálo. Všetky aspekty vystupujú do popredia aj v tomto konaní, keď si žalovaný viac ako rok a štvrt si dobíjal kredit vo vyšších sumách, ako bol povinný a konečný „nedoplatok“ na dobíjaní činil po 24 mesiacoch 38 eur. Navyše žalobca ani napriek opakovanej výzve nepreukázal splnenie aj druhej podmienky potrebnej pre

uplatnenie zmluvnej pokuty (okrem porušenia povinnosti), a to vypojení SIM karty zo strany právneho predchodcu žalobcu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu zamietol, pričom súd opakovane neuvádzal do výroku znenie zmluvnej podmienky, ktorú súd vyhodnotil ako neprijateľnú, keďže v rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 11C/68/2015 zo dňa 3.9.2015 je táto uvedená v presne tom istom znení, ako bola dohodnutá aj v tomto prípade.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaný bol v konaní úspešný, a preto mu podľa zásady úspešnosti v konaní vzniklo právo na plnú náhradu trov konania. Nakoľko si žalovaný voči žalobcovi žiadne trovy neuplatnil, súd rozhodol, že mu ich náhradu nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.